

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Macaafni Qulqulluun Waa'ee Araaraa Maal Jedha? — Hundee · Caaffata Qulqullaa'oo KJV Lakkoofsota Strong Waliin

THE FOUNDATION · THE ORIGINAL STUDY, SET IN THE ANCIENT ORDER

Araara — Barsiisa Buuura Kitaaba Qulqulluu

JECHA EEGALCHAA

Araarri miira qofa miti; inni hojii dha. Afaan durii keessatti jechoota lama. Isa jalqabaa chesed (H2617, araara) jedhama: araara kakuu irraa madda — arjoomaa waadaan hidhame, kan amanamummaa eegu. Isa lammaffaan racham (H7356, araara gara-laafina) jedhama: jaalala gadi fageenya qabu kan guddaa irraa gara xiqqaatti dhufu, akkuma abbaan ijoollee isaaf qabu. Araarri hundi Waaqayyo irraa madda. Inni jalqaba araara nutti argisiise, kanaafuu inni akka nuti wal araarsinu nu gaafata; nuti yeroo kana goonu, ulfinni kan isaa fi kan Kiristoos ta'a, kan keenya miti. Araarri isaa araara fayyisu dha. Ibidda keessaa Looti baaseera. Yaaqoob, kan araara xiqqoo kanaafuu malu hin turre, eegeera. Faarfannaa guutuu keessattis ni dhaga'ama: araarri isaa bara baraan jiraata. Kaayyoon araara isaa hundaa waan tokko — fayyisuu dha: hojii nuti hojjenneen miti, garuu araara isaatiin nu fayyise. Isa qoradhu.

GAAFFILEE SADII QAYYABIIN KUN DEEBISU:

1. Afaan durii keessatti jechoota araara jedhu lama kan jiran maalfaadha, akkasumas araarri hojii ta'e utuu hin taane miira qofa akkamitti ta'a?
2. Rahmata akkamii Waaqayyo nurraa barbaada, rahmatichis eessaa dhufa?
3. Kaayyoon araara Waaqayyoo maali, akkamiinis bara baraan ni turaa?

JECHOOTAA AFAAN GIRIIKII

“Araara” — **G1656 eleos** — araara, garaa laafina; walitti dhufeenya keessatti kennamuu qabu arjummaa

Bara fayyinaa jechuun bara araaraa ti — hojii fayyisuu Waaqayyoo kan Kiristoosiin.

“Araara godhi” — **G1653 eleeo** — araarama argisiisuu, garaa laafuu, gara jabina dhabuu
Iyya karaa cinatti — na araarami — fi araarri nama biraaf argisiifame (Sammaraawaa gaariin)

“Rahmata qabu” — **G1655 eleemon** — gara-laafessa, michoo garaa guutuu
Warri araara qaban eebbifamoo dha, isaan araara ni argatuutii; luba ol'aanaa araara qabu

“gargaarsa hiyyeeyyii” — **G1654 eleemosyne** — Araarri hojii keessatti argisiifame, kennaa hiyyeeyyiiif kennamu
ga'umsa harka waliin hojjetu — arjummaa, hojii gaarii Doorkaas

JECHOTA IBROOTA

“Araara” — **H2617 chesed** — Kakuu jaalala; araara mirkanaa'aa, jabaa
Araarri kakuu irraa madda — hojii, amanamummaa fi dhugaa waliin, bara baraan eegame

“Gara laafina” — **H7356 racham** — gara laafina; jechuma kanatti akka biraatti GADAMEESSA jedhamee hiikama
Jaalala gad-fagoo kan cimaa irraa gara laafaa (gad aanaa) irratti gad-yaa'u — akka jaalala haadhaa gad-fagoo, kan gonkumaa hin kufne.

RIIFENSA BANUU

Tiitoo 3:5 inni sababii qajeelummaa nu hojjenneetiif utuu hin ta'in sababii araara isaatiif jedhee nu fayyise. Inni dhiqannaa lammata dhalachuutii fi haaromsuu Hafuura Qulqulluutiin nu fayyise;

[G1656 eleos ■]

HOJII QAJEELUMMAA NUTI HOJJENNEEN OSOO HIN TAANE → ARARA ISAATIIN NU FAYYISE.

(Yaada koo dhuunfaa — kunoo kaayyoon qorannoo guutuu kanaa: araarri ni oolcha. Inni hojii namaaf hin kaffalamu; garuu Waaqni araara qabeessa ta'eef nama irratti argisiifama. Araarrichis dubbii qofa miti — inni dhalachuu haaraa dhiquu, bishaanii fi Hafuura sanaan nama fayyisa.)

I. ARARRI HOJII DHA — WAAN WAAQAYYO NURRAA BARBAADU

A. Maatewos 9:13 ↗ *read this in your Bible*

ANI ARAARA FEDHA, ABOOMA ANOOFI HIN FEDHU → ANI CUUBBAMTOOTA GAROO OF DEEBI'ANIISUUF WAAMUUF DHUFEE JIRA.

(Yaada koo dhuunfaa — Waaqayyo araara argisiisuu, kennaa iddoo aarsaa irra kaayame caalaa jaallata. Araarri miira garaa keessatti cufame miti; wanta nama biraaf hojjatamu dha.)

B. Luqaas 10:37 Hayyuun seeraa sunis, “Isa garaa laafeef sana” jedheen. Yesuusis, “Atis dhaqiitii akkasuma godhi” jedheen. **[G1656 eleos ■]**

INNI ISAAF GARAA LAAFE → DEEMIIF ATI ILLEE AKKASUMA GODHI.

(Yaada koo dhuunfaa — namoota sadan achi darban keessaa, tokkichi ollaa ture, isas namicha araara godhe. Araarri harkaan hojiitti hiikama — deemi, atis akkasuma godhi.)

C. Maatewos 18:33 ↗ *read this in your Bible*

ATI ILLE GARAA NAMAA LAAFACHUU BADHU HIN QABDU TURTE → AKKUMA ANI SIIF GARAA LAAFEE TUREE.

(Yaada koo dhuunfaa — araarri Waaqayyo na gaafatu, araara inni jalqaba naaf argisiise irratti hundaa'a. Inni waan baay'ee naaf dhiiseera; kanaafuu ani dhiisuu qaba. Araarri koo hundi araara deebii ta'e dha.)

D. Yaaqoob 2:13 nama namaaf hin araaramnetti murtii araara hin qabnetu murama. Araarri murtii mo'a. **[G1656 eleos ■]**

ARAARA HIN GODHAMNE → MURTII ARAARA HIN QABNETU + ARAARRI MURTII MO'A.

E. Maatewos 5:7 ↗ *read this in your Bible*

ARAARA QABEEYYIIN EEBBIFAMOO DHA → ARAARA NI ARGATUUTII.

(Yaadota koo kan dhuunfaa — araarri ani agarsiisu fi araarri ani argadhu wal hidhataniiru. Kenni, sittis ni kennama: araara, yookaan immoo murtii araara hin qabne. Kunis hundinuu jalqabatti Waaqa biraa madda—ulfinnis kan isaatii fi kan Kristoositi, kan koo miti.)

II. ARARA FAYYINAA WAAQAYYOO KEESSA KRISTOOS

A. Efesoon 2:4 Garuu Waaqni araaraan guutame sun sababii jaalala guddaa nuu qabuuf **[G1656 eleos ■]** (5) yeroo nu irra daddarbaa keenyaan duunee turretti illee Kiristoos wajjin jiraattota nu taasise; isinis ayyaanaan fayyina argattan.

WAAQAYYO, INNI ARARA KEESSATTI SOOREESSA TA'E → KRISTOOS WAJJIN NU JIRACHISE → AYYAANAAN FAYYINA ARGATTANI.

B. 1 Phexros 1:3 Waaqaa fi Abbaan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos haa eebbifamu! Inni araara isaa guddaa sanaan, warra du'an keessaa ka'uu Yesuus Kiristoosiin abdii jiraataadhaaf lammata nu dhalche; **[G1656 eleos ■]**

AKKA ARAARA ISAA GUDDAA SANAATTI → GARA ABDII JIRAATAATTI AMMAS NU DHALCHE.

C. Ibroota 2:17 Kanaafuu inni Waaqa tajaajiluu keessatti akka luba ol aanaa araara qabeessaa fi amanamaa ta'uuf, akka cubbuu namootaatiif araara buusuuf waan hundaan obboloota isaa fakkaachuutu isa irra ture. **[G1655 eleemon ■]**

LUBA OL'AANAA ARARAMAA FI AMANAMAA → CUBBUU SABA SANAAF ARAARA BUUSUUF.

(Yaada koo dhuunfaa — Kiristoos utuu hin dhufin dura araarri ni jiraate, garuu hanga ammatti guutuu hin turre. Araarri dhugaan dhumarratti isatti mul'ata: luba ol'aanaa araaraan guutame kan cubbuu sabaa fudhatee Waaqa wajjin tokko taasisu. Bara fayyinaa bara araaraa dha.)

III. IYYANNOO ARARAAF

A. Maarqos 10:47 Barxiimewosis yommuu akka inni Yesuus isa Naazreeti ta'e dhaga'etti, “Yesuus, yaa ilma Daawit na maari!” jedhee iyyuu jalqabe. **[G1653 eleeo ■]** **[G1653 eleeo ■]** (48) Namoonni baay'een akka inni cal'isuuf ifatan; inni garuu, “Yaa ilma Daawit na maari!” jedhee ittuma caalchisee iyye.

YAA YESUUS, ILMA DAAWIT, NA GARAA LAAFI → INNI ISHEE CAALAA IYYE.

(Yaada koo dhuunfaa — araarri maqaan waamamuu ni danda'a. Hammam isaan cal'isi jedhaniif, hamma sana caalaa iyyaa ture; araarri isaaf hin dhaabbanne. Araarri kan eegamu fi kan abdatamu, kan akka mirgaatti gaafatamuu miti — ta'u iyyuu warra isatti iyyaniif ni deebisa.)

IV. ARARAA HARKAAN HOJJETU — ARGAGAMSAA KARAA WALDAA KRISTAANAA

A. Luqaas 11:41 Isin garuu waan xooffoo fi caabii keessa jiru hiyyeeyyiif kennaa; yoos wanni hundinuu isinii qulqullaa'aa. **[G1654 eleemosyne ■]**

WANTOOTTA QABDAN IRRAA ARJOOMAA → WAAN HUNDUMTI ISINIIF QULQULLUU TA'A.

B. Hojii 9:36 Yoophees keessas barattuu Xaabiitaa jedhamtu tokkotu ture; Xaabiitaa jechuun Doorqaa jechuu dha. Isheenis yeroo hunda waan gaarii hojjetti; hiyyeeyyiis ni gargaarti turte.

[G1654 eleemosyne ■]

HIYYEYYIIS NI GARGAARTI TURTE.

(Yaada koo dhuunfaa — Kakuu Haaraa keessatti kennaawwan jalqaba gara waldaa kiristaanaatti, waldaa kiristaanaa irraa immoo gara obbolootaatti, ergasii immoo gara warra alaatti dhangala'u. Kanaafuu, barbaachisummaan sadarkaadhaan guutama, kennuun kunis gara of-tuulummaa yookiin fedha nama tokkootti hin geeddaramu.)

V. ARARA KAKUU IRRAA MADDU — LOT, FI YAA'IQOOB

A. Uumama 19:19 Kunoo garbichi kee fuula kee duratti fudhatama argateera; ati lubbuu koo oolchitee gara laafina guddaa na argisiifteerta. Ani garuu gara tulluutti ol baqachuu hin danda'u; balaan kun na argata; anis nan du'a. **[H2617 chesed ■]**

ATI ARAARA KEE GUDDIFTE → LUBBUU KOO OOLCHUUN NA AGARSIISTE.

(Yaada kiyya dhuunfaa — araarri Waaqayyoo namni hanga inni fedhu geessa, hamma inni kunuunsa jaalala Waaqayyoo irratti guutummaatti amanu immoo isa waliin jiraata. Looti gaara sana ol ba'uu hin barbaanne; namni uumamaan magaala malee jiraachuu hin danda'u.)

B. Uumama 19:29 Waaqni yeroo magaalaawwan dirree sanaa balleessetti Abrahaamin yaadate; kanaafuu yommuu magaalaawwan Loox keessa jiraachaa ture balleessetti Looxin balaa sana keessaa baase.

WAAQAYYO ABIRAAHAAMIN YAADATE → LOOTIINIS BALLEESSAA GIDDUU BAASE.

(Yaada koo dhuunfaa — sababa Looxiin itti oolfame hubadhu: Waaqayyoo Abrahaamin yaadate. Araanni Looxiin itti fayye kun kakuu Waaqayyoo nama biraa waliin gale keessaa dhangala'e. Araanni kakuu irratti hundaa'e nama isa fudhatu caalaa fagoo gaha.)

C. Uumama 32:10 ani gaarummaa fi amanamummaa ati ana garbicha kee argisiifte kana hundaaf hin malu. Ani yeroo Yordaanos kana ce'etti ulee koo qofa qaban ture; amma garuu garee lama ta'een jira.

[H2617 chesed ■]

ANI GAARUMMAA FI AMANAMUMMAA ATI ANA GARBICHA KEE ARGISIIFTE KANA HUNDAAF HIN MALU.

(Yaada koo kan dhuunfaa — namni araara xiqqaa isaa illee malu dhabuu isaa, sun mataan isaa galata fiddu; araarri kennaa waan ta'eef, mindaa miti. Wanti malu galata hin fidu; wanti bilisaan kennamu ulfina fida.)

D. Uumama 32:12 Ati garuu, 'Ani dhugumaan waan gaarii siifin godha; sanyii kees akka cirracha galaanaa kan lakkaa'amu hin dandeenye sanaa nan godha' jetteerta."

DHUGUMAAN SIIF WAAN GAARII HOJJEDHA → SANYII KEE AKKA CIRRACHA GALAANAA GODHA.

(Yaada koo dhuunfaa — kaayyoon araaraa fayyina, jaalala Waaqayyoo raawwachiisuu dha. Yaaqoob ni baraarama, sanyiin isaa immoo ammas ni baraaramu; araarri waan gaarii hojjeta, hanga dhumaattis hojjeta.)

VI. ARARAMMAAN ISAA BARA BARAAN JIRAATA

A. Faarfannaa 136:1 Waaqayyoof galata galchaa; inni gaariidhaatii. Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

[H2617 chesed ■]

WAAQAYYOOF GALATA GALCHAA; INNI GAARIIDHAATII → JAALALLI ISAA BARA BARAAN JIRAATA.

B. Faarfannaa 136:4 inni kophaa isaa dinqii gurguddaa hojjeta; Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

[H2617 chesed ■]

INNI KOPHA ISAA DINQII GURGUDDAA HOJJETA → JAALALLI ISAA BARA BARAAN JIRAATA.

(Yaadota koo dhuunfaa — sagaleen tokko faarfannaa guutuu keessa irra deddeebi'aa dhaga'ama: araarri isaa bara baraan jiraata. Dinqiiwwan, samiiwwan, aduu fi ji'i, gammoojjii keessa geggeessuun — hundi isaanuu araarri isaa dhuma akka hin qabaanne nu yaadachiisuuf tolfaman.)

C. Faarfannaa 136:23 Inni yeroo nu gad deebineti nu yaadate; Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

[H2617 chesed ■] (24) inni harka diinota keenyaatii nu baase, Jaalalli isaa bara baraan jiraata. (25) inni uumama hundaaf soora kenna; Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

NU GADI TA'UU KEENYA KEESSATTI NU YAADATE + DIINOTA KEENYA JALAA NU FURE + FOON HUNDAAF NYAATA KENNA → ARAARRI ISAA BARA BARAAN JIRAATA.

CUFA

Faarfannaa 136:26 Waaqa samiitiif galata galchaa. Jaalalli isaa bara baraan jiraata. **[H2617 chesed ■]**

WAAQA SAMIITIIF GALATA GALCHAA → JAALALLI ISAA BARA BARAAN JIRAATA.

Efesoona 2:4 Garuu Waaqni araaraan guutame sun sababii jaalala guddaa nuu qabuuf **[G1656 eleos ■]**

(5) yeroo nu irra daddarbaa keenyaan duunee turretti illee Kiristoos wajjin jiraattota nu taasise; isinis ayyaanaan fayyina argattan.

WAAQAYYO, INNI ARARA KEESSATTI SOOREESSA TA'E → KRISTOOS WAJJIN NU JIRACHISE → AYYAANAAN FAYYINA ARGATTANI.

(Yaada koo dhuunfaa — qorannoo guutuu tokko keessatti walitti qabuuf: araarri hojii dha, Waaqayyoo irraas madda. Afaan durii keessatti jechoota lama ta'e — araara kakuu kan amanamummaa eegu, fi jaalala gad-fageenya kan gara gadi

bu'utti yaa'u. Waaqayyo jalqaba isa argisiise, nutis wal keenyaaf akka argisiisnu nu gaafata. Looti ibidda keessaa fudhate, Yaaqoobis kan xiqqoo isaa iyyuu malu hin taane eege, sagaleen isaa immoo faarfannaa guutuu keessatti dhuma hin qabne calaqqisa. Kaayyoon waan hundaa immoo baraaruu dha: Waaqayyo araara guddaa qabu, Kiristoos wajjin nu jiraachise. Araarri isaa bara baraan jiraata, hanga fayyinaattis in dhaabbata.)

QORAMA LEENJII

1. Tiitos 3:5 — Sababii qajeelummaa nu hojjenneetiif utuu hin ta'in, sababii araara isaatiif jedhee, inni:

- a) gara qalbii jijjiirrattitti nu waame
- b) nu fayyise
- c) deebisee nu dhalche

2. Maatewos 9:13 — Ani araaran fedha malee:

- a) murtii
- b) aarsaa
- c) sadaqaa

3. Maatewos 5:7 — Araara qabeeyyiin eebbifamoo dha; araara:

- a) araara argachuu
- b) Waaqayyoon arguu
- c) jajjabeeffamuu

4. Efesoon 2:4 — Garuu Waaqni araaraan guutame sun sababii jaalala guddaa nuu qabuuf:

- a) hojaan nu oolche
- b) abdiin jiraataa keessatti nu deebisee dhaleera
- c) Kiristoos wajjin nu jiraachise

5. Uumama 32:10 — Ani gaarummaa fi amanamummaa hunda keessaa xiqqoo illee kan naaf hin malle:

- a) gaarummaa fi amanamummaa
- b) dinqiiwwan Waaqayyoo
- c) eebbisaawwan Abrahaam

6. Uumama 19:29 — Waaqni yeroo magaalaawwan dirree sanaa balleessetti Abrahaamin yaadate; kanaafuu:

- a) Looxin balaa sana keessaa baase
- b) magaalaa Zoo'aar oolche
- c) diriira irratti araara godhe

7. Faarfannaa 136:23 — Inni yeroo nu gad deebinetti nu yaadate: Jaalalli isaa:

- a) bara baraa irraa jiraachuu
- b) hojii isaa hunda irratti in
- c) bara baraan jiraata

FURMAATA: 1-b, 2-b, 3-a, 4-c, 5-a, 6-a, 7-c

AKKA QORANNOON KUN DAMEEFAME

JECHOONNI AKKAMITTI BARBAACHISU: AFAAN DURII JECHOOTAA ARAARAA LAMA QABA — CHESOD (H2617, ARAARA), GAARUMMAA KAKUU, FI RACHAM (H7356, ARAARA MARARFANNAA), JAALALA GADI YAA'U; AFAAN HAARAA IMMOO SADI QABA — ELEOS (G1656, ARAARA), ARAARA KAN HOJIITTI HIIKAMU; ELEE (G1653, ARAARAAN MARARFACHUU), ARAARA IYYAMAN ARGAMEE FI ARGISIIFAME; FI ELEEMOSYNE (G1654, KENNAA HIYYEESSAA), ARAARA HARKAAN KENNAMU.

AKKATAA KAKUUN HAARAAN WAAN KANA CAALAA BANU: ARAARRI LOOT'IIF SABABII ABRAHAAM KADHATEEF ARGAME (UUMAMA 19:29) KRISTOSIN KEESSATTI BAL'INAAN BANAME — WAAQAYYO, ARAARA GUDDAA QABU, ISA WAJJIN NU JIRAACHISE (EFESON 2:4-5). ARAARRI KAKUU SUN ARAARA NAMA HUNDA FAYYISU TA'E.

KUN AKKAMITTI YIHUDOOTAA FI NAMOOTAA ORMAA TUQA: ARAARRI ABBOOTAAF KAKATAME, ARAARRI JARAA/JARTI/NAMA JAAMAAN KARAA CINATTI GAAFATE (MAARQOS 10:47), ARAARA TOKKICHA. NAMOOTAA ISA FUDHACHUU BARBAADAN HUNDAAF NI YAA'A.

KUN AKKAMITTI SIRRATTI HOJJETU: KARAA NAMA JAAMAA DHUFI — IYYI MALEES HIN CAL'ISIN (MAARQOS 10:48); HARKA KEETIIN ARAARA ARGISIISI (LUQAAS 10:37); AMMAS GALATA GALCHI, ATI ARAARA XIQQOO HUNDAAF IYYUU HIN MALLE (UUMAMA 32:10).

KUN BARA BARAAF MAAL JECHUU ISAA TI: KAAYYOON ARAARAA FAYYINA DHA (TIITOS 3:5), ARAARRI ISAA IMMoo BARA BARAAN NI JIRAATA (FAARFANNAA 136:26). HOJII SANA JALQABEE, FIIXAAN BAASUU DURA HIN DHAABBATU.

KARAA GARARRAA: CUUPHAAN YOHAANNIS DHEEKKAMSA DHUFUU JALAA BAQANNEE GARA ARAARA WAAQAYYOOTTI DHAQUU TURE (MAATEWOS 3:7; MAARQOS 1:4) — KUN IMMoo BISHAAN NAMAA FAYYISE JECHUU UTUU HIN TAANE, GARUU DEEBII YAADA GAARII (1 PHEEXROS 3:21) TURE; ISAAN MURTII ISAAN MALU BEEKANII, QOODA KANAA IMMoo ARAARA BARBAADAN.

MUL'ATA TA'UU DANDA'U: ARAARRI KAN EEGAMUU FI KAN ABDATAMU DHA, KAN AKKA MINDAA GAAFATAMU MITI — WANTI EEGAMU HARKA ISA KENNUU KEESSA JIRA, MINDAAN GARUU HARKA ISA FUDHATUU KEESSA JIRAATA; KANAAFUU ARAARRI YEROO HUNDA KENNAA DHA, KENNAAN IMMoo GALATA FIDA, GALATNIS ULFINA HUNDA GARA WAAQAYYOOTTI DEEBISA. (YAADA KOO DHUUNFAA)

AKKAM GOOTE FAYYUU KEE QABDA?

Barumsa Macaafa Qulqulluu keenya ilaali — "Ani Fayyuuf Maal Gochuu Qaba"

SOURCES & CREDITS

Scripture: New Orormo Contemporary Version (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEPbible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEPbible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).